

Till Stockholms Hamn AB: s styrelse

Svar på skrivelse från Åsa Romson (mp) angående reformering av rådande badförbud inom hamnområdet.

Bakgrund

I skrivelse till Stockholms hamn AB's styrelse föreslår Åsa Romson (mp) att det i hamnområdet generellt gällande badförbudet reformeras så att 10 eller 20 m utanför naturstränder undantas. Som skäl till förändringen anges att förbudet inte för närvarande efterlevs då det även gäller naturstränder där det förekommer att personer badar. Bland platser där otillåtet badande förekommer nämns framför Karlbergs slott, södra stranden på Kungsholmen, södra Djurgårdens södra strand och runt Långholmen samt södra sidan av Årstaviken. Det görs även gällande i skrivelsen att en reformering av förbudet kommer att skapa en bättre badkultur (och säkrare för sjöfarten) om reglerna är så utformade att stockholmarna ser poängen med desamma.

Hamnen synpunkter

Det nuvarande förbudet gäller hela hamnområdet där det förutom kajanläggningar och farleder också finns väl skyddade vattenområden där fartyg normalt inte framförs. Hamnen delar Åsa Romsons åsikt att det är viktigt för efterlevnaden att medborgarna delar beslutfattarnas uppfattning om det berättigade i att ha en begränsning

För att lösa konflikten mellan medborgarnas behov att bada i hamnområdet och sjötrafikens anspråk på framkomlighet finns flera lösningar till hands. Ett sätt är att inrätta flera friluftsbad i öppen sjö. En sådan ordning kommer förmodligen endast till viss del minska överträdelserna. En annan framkomlig väg är att införa lättnader i nuvarande förbud. En sådan lättnad kan utformas på olika sätt. Undantag från förbudet kan göras för förtecknade strandavsnitt eller som föreslås i skrivelsen ett avstånd från en naturstrand som utgör yttre gräns för ett vattenområde inom vilket det är tillåtet att bada. En kombination av dessa två metoder kan också formuleras. Viktigt är att en ny regel är enkel att lansera och lättförstålig.

Uttrycket naturstrand är väl valt då det utesluter vattenområden invid kajer, utfyllnader och stensättningar ex. i kanaler. Det i skrivelsen angivna avståndsmåttet utesluter att personer badar långt från stränderna där fartygen ofta framförs. Beträffande avståndet från stranden bör det vara mycket begränsat och uppgå till maximalt 10 meter räknat från

strandlinjen. För att undanta områden utmed naturstränder där fartyg normalt (ofta) framförs närmare stranden än 10 meter bör ett inledande förbehåll i en ny, förändrad, version av paragrafen intas med följande lydelse : ”Under förutsättning att fartygstrafiken inte hindras eller åsamkas olägenheter.....”.

Det finns en risk att uttrycket ”naturstrand” med vilket här menas en strand som inte är bearbetad av människan inte ger tillräcklig klarhet. Det bedöms dock att denna risk är låg vilket gör att den kan accepteras.

Med beaktande av ovan föreslås § 18 i ordningsföreskrifterna kompletteras med följande text:

”Under förutsättning att fartygstrafiken inte hindras eller åsamkas olägenheter undantas från denna bestämmelse vattenområden, utanför naturstränder, som sträcker sig upp till 10 meter från strandlinjen.”

I detta svar har endast badning i öppen sjö ur ordnings- och säkerhetssynpunkt behandlats. Således har här bortsetts från hälsoaspekter förenade med att bada inom hamnområdet.

Läs mer om historik och sakläge i bilaga till detta svar.

Detta skriftliga svar och Åsa Romsons (mp) skrivelse i ärendet översändes till Kommunstyrelsen för vidare handläggning och skall anses redovisa hamnens inställning i frågan.

Förslag

Styrelsen föreslås besluta :

att som svar på Åsa Romsons skrivelse godkänna detta svar

Stockholm den 13 november 2006

Christel Wiman

Lars Sundberg

Historik och sakläge – badförbud inom hamnområdet.

Man kan finna inskränkningar i rätten att bada i öppen sjö inom stadens gränser så långt tillbaka i tiden som till slutet av 1800-talet. Omfattningen av förbudet har varierat och har under vissa perioder omfattat stadens bebyggda delar. I många av regleringarna finns stränderna som omfattas av förbudet uppräknade. Motivet till förbudet har i kommentaren till en av föreskrifterna angivits vara med hänsyn till allmän ordning. På platser där det varit tillåtet att bada har det ibland angivits att detta endast får ske om det inte utgör en olägenhet eller inte innebär obehag för allmänheten.

Det nu gällande badförbudet är senast offentliggjort i Kommunal Författningssamling för Stockholm (2001:11) som innehåller ”Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun”. I föreskriftens § 18 föreskrivs :

” Bad är förbjudet inom hamnområdet samt i närheten av markerade kablar. Detta gäller inte vid friluftsbad som anordnas av kommunen.”

Överträdelse av bestämmelsen kan beivras med penningböter. Vid samtal med representant för Sjöpolisen i Stockholm har det meddelats att denna enhet inte normalt lagför personer som överträtt förbudet utan man brukar nöja sig med en tillrättavisning.

Beträffande dykning inom hamnområdet regleras denna aktivitet i hamnordningen som föreskriver att dykning och undervattensarbeten endast får ske efter tillstånd av hamnmyndigheten. Hamnens trafikavdelning handlägger årligen ett stort antal ansökningar per år. Förfarandet är skriftligt och lämpligheten prövas i varje individuellt fall. Villkor, ex visande av dykarflagga (signalflagga A), knyts till tillstånden. Sportdykarna har några intressanta vrak att dyka på inom hamnområdet. Bland dessa kan omnämnas Bordellen utanför S.Mstr och Falken utanför Fredhäll.

Hamnområdets utbredning, se bifogad karta 1, är fastställt av Sjöfartsverket. Ett ärende om en förändring av hamnområdets omfattning är under handläggning av verket. Hamnen har beretts tillfälle att yttra sig i frågan och har avgivit ett utlåtande som innebär att området minskas. Enligt hamnens förslag skall bl.a. Brunnsviken, vattenområdet norr om Husarviken, och vattenområdet väster och norr om Kungsholmen exkluderas från hamnområdet. Se bifogad karta 2.

Följande officiella friluftsbad i öppen sjö finns inom hamnområdet :

- Brunnsviksbadet
- Lappisbadet
- Långholmens klippbad
- Långholmens strandbad
- Smedsuddsbadet
- Lilla Essingenbadet

Vattenkvaliten kontrolleras kontinuerligt vid dessa bad av Miljöförvaltningen.

Hamnen kan vidimera att det förekommer överträdelser av badförbudet. Det har då i de allra flesta fallen varit fråga om bad utmed strandkant där det inte stört sjötrafiken. I statistik baserad på Räddningstjänstens insatser i Stockholm kan man dock finna exempel där tanklösa badande utsatt sig för stor fara, men även stört sjötrafiken, genom att under bad simma mellan några av stadens öar. Som illustration kan nämnas dels en person som simmade mellan Skeppsholmen och Gamla Stan dels en annan person som simmade mellan Djurgården och Kastellholmen.

Även många andra hamnar i Sverige ex. Göteborg, Malmö och Norrköping har infört badförbud.

Avgränsningen av badförbudet är geografiskt bestämd till hamnområdet som till sin utbredning avviker från kommungränsen. Detta gäller framförallt i Mälaren där kommungränsen omfattar ett betydligt större vattenområde än vad hamnområdesgränsen gör. Hamnområdet utgör den del av kommunen där fartygstrafiken är dels mest intensiv och dels där manöverutrymmet för denna ofta är begränsat. Som exempel på det senare kan nämnas sightseeingsbåtarnas framförande genom Ålkistan och Djurgårdsbrunnskanalen. **I många av vattenområdena utgör förbudet en säkerhet för att sjöfarten inte hindras av badande.** Detta gäller självfallet endast om förbudet respekteras. Det kan inte anses acceptabelt att ex. en turlistebunden färja skall hindras från att komma till kaj av personer som badar.

Förbudet fungerar också som en skyddsåtgärd mot att badande påköres av fartyg. En simmande person kan ej snabbt förflytta sig för att undvika en farlig situation utan är ofta utlämnad till att åtgärder vidtas från fartygets sida. Det kan även under normala yttre förhållanden vara svårt för befälhavare att upptäcka en simmande person, speciellt i ett område med intensiv fartygstrafik. Försvåras förhållanden p.g.a. att exempelvis kraftiga ljusreflexer har alstrats från vattenytan ökar risken för att den simmande inte upptäcks. Visserligen är det så att varje fartyg skall framföras med säker fart, så anpassad att det kan vidta lämplig och effektiv åtgärd för att undvika kollision och kan stoppas upp inom en distans avpassad efter rådande omständigheter och förhållanden. Det har dock under senare år framträtt en bild som uppvisar ett ganska vårdslöst trafikbeteende av en mycket liten men växande grupp befälhavare på fritidsbåtar som utövar sina fritidsintressen på ett sätt som inte är förenligt vare sig med god sjösäkerhet eller med normal hänsyn till omgivningen.